

de mulighed for at komme med bemærkninger hertil, at de tilbageholdte oplysninger ikke indgik i anklagemyndighedens sag mod den tiltalte, og ikke blev fremført for nævningerne, samt at hensynet til forsvaret var indgået med betydelig vægt.

Sammenfattende følger det af artikel 6, at beslutningen om at tilbageholde oplysninger for forsvaret skal træffes af en uafhængig og upartisk dommer, der har et sådant kendskab til sagen, at denne kan vurdere, om en tilbageholdelse er i overensstemmelse med kravene til en retfærdig rettergang. Spørgsmålet om tilbageholdelse af oplysninger for forsvaret må ikke overlades til anklagemyndighedens eget skøn. Nødvendigheden af at tilbageholde oplysninger for forsvaret bør løbende overvejes af dommeren. Ved afgørelsen af, om oplysninger skal tilbageholdes for forsvaret, skal dommeren foretage en rimelig afvejning af de ulemper, som påføres forsvaret ved en begrænsning af aktindsigten overfor det modsatrettede hensyn til f.eks. beskyttelse af vidner eller vigtige offentlige interesser. Tilbageholdelsen af oplysninger for forsvaret skal være strengt nødvendig.

3.4.2. Efter Justitsministeriets opfattelse vil den foreslåede ordning være forenelig med konventionens artikel 6 og de krav, der følger af Domstolens praksis.

Efter den foreslåede § 745 b kan retten efter anmodning fra politiet bestemme, at forsvareren ikke skal have adgang til materiale tilvejebragt af politiet til brug for den sag, som sigtelsen eller tiltalen angår, hvis det er påkrævet af hensyn til 1) fremmede magter, 2) statens sikkerhed, 3) sagens opklaring, 4) tredjemands liv eller helbred, 5) efterforskning i en anden verserende sag om en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, eller som udgør en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitler 12 og 13, eller 6) beskyttelse af fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder. Herudover følger det af § 745 b, stk. 2, at en afgørelse om at fravige reglerne om forsvarerens ret til aktindsigt ikke kan træffes, hvis det giver anledning til væsentlige betænkeligheder for varetagelsen af sigtedes eller tiltaltes forsvaret.

Inden retten træffer afgørelse om begrænsning af forsvarerens ret til aktindsigt, skal der beskikkes en advokat for sigtede, og advokaten skal have lejlighed til at udtale sig.

Det forudsættes efter den foreslåede ordning, at det materiale, der hemmeligholdes for forsvareren, ikke indgår i rettens bevisvurdering i straffesagen mod tiltalte.

Ifølge forslaget er det et krav, at forsvarerens aktindsigt kun begrænses i tilfælde, hvor det er påkrævet

af hensyn til f.eks. statens sikkerhed eller tredjemands liv eller helbred.

Den foreslåede ordning forudsætter, at retten i hvert enkelt tilfælde foretager en vurdering af, i hvilket omfang hensynet til f.eks. statens sikkerhed eller tredjemands liv eller helbred konkret kan begrunde en begrænsning i forsvarerens aktindsigt. Denne afvejning skal ifølge ordningen foretages på ny forud for dømsforhandlingen. Herudover er hensynet til sigtede eller tiltalte tilgodeset ved, at der beskikkes en advokat for sigtede eller tiltalte, som skal have lejlighed til at udtale sig, herunder at fremhæve de forhold, der i den konkrete sag taler mod en begrænsning af aktindsigten. Efter den foreslåede ordning er det endvidere forudsat, at rettens afgørelse træffes ved kendelse, hvilket navnlig har den betydning, at afgørelsen skal begrundes. Retten bør i begrundelsen angive de konkrete omstændigheder, der efter rettens opfattelse gør det påkrævet, at hensynet til sigtede eller tiltalte bør vige overfor hensynet til f.eks. statens sikkerhed eller tredjemands liv eller helbred.

Den afvejning, der efter den foreslåede ordning skal foretages af retten i hvert enkelt tilfælde, svarer til den afvejning, der følger af Domstolens praksis. Hertil kommer, at den foreslåede ordning som beskrevet indeholder væsentlige retssikkerhedsgarantier til beskyttelse af den sigtede eller tiltalte. Det betyder efter Justitsministeriets opfattelse, at en begrænsning af forsvarerens aktindsigt i overensstemmelse med den foreslåede ordning vil være forenelig med konventionens artikel 6 og de krav, der følger af Domstolens praksis.

4. Den praktiske anvendelse af meddelere

Der foreligger ikke en ensartet administrativ praksis for politiets anvendelse af meddelere. Af administrative retningslinier gældende for samtlige politikredse findes alene Rigsadvokatens meddelelse nr. 3/1996 af 28. oktober 1996 om udformning af politirapporter i situationer, hvor politiet modtager oplysninger fra personer, der ønsker at være anonyme, og Rigspolitichefens kundgørelse II nr. 34 af 14. juni 1995 om dusører.

Det er fra politiets og anklagemyndighedens repræsentanter i arbejdsgruppen blevet tilkendegivet, at det er uheldigt, at der ikke findes ensartede administrative retningslinier for anvendelse af meddelere gældende for samtlige politikredse.

Som et eksempel på et tilfælde, hvor politiets anvendelse af en meddelelse har givet anledning til problemer, kan nævnes *Vestre Landsrets dom, trykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2001, side 1386*. Sagen drejede